

SOLELKOMMISSIONEN 2017 – Året då solelskatten togs bort

Solelkommissionen bildades i början av 2015 och består idag av Vasakronan, HSB, JM, Telge Energi och Solkompaniet. Målsättningen är att anpassa gällande lagstiftning så att egen förnybar elproduktion inte motverkas och så att Sverige, år 2030, kan producera minst 10 % av elbehovet med energi från solen.

AKTUELLT LÄGE FÖR SOLEL

När vi nu summerar 2017 så kan vi konstatera att det varit ett händelserikt år. Tillväxttakten fortsätter att vara enorm. Bara i Kina installerade det 25 GW solceller under första halvåret. Det är lika mycket som hela världen tillsammans installerade under sex månader 2015! Trots detta växer solel mindre än det ökande energibehovet, vilket innebär att även fossila energislag ökar. Det betyder att vi behöver lägga i ytterligare en växel i utbyggnaden av förnybar energi.

I Sverige ökade utbyggnadstakten med över sextio procent och blev 77 MW solel. Den totalt installerade kapaciteten närmar sig 200 MW vid utgången av 2016. Under 2016 kom solelen för första gången in i lagboken. Samtidigt som skattefriheten för småskalig solel upp till 255 kW/anläggning kom in i lagen om skatt på energi, infördes full energiskatt för alla fastighetsägare som hade mer än 255 kW totalt installerat. Dvs ett effektivt stopp för solel för skolor, sjukhus, flerbostadshus, köpcentrum och kontor, eftersom ägandet av fastigheter oftast är koncentrerat i Sverige, speciellt på den offentliga sidan.

Frågan om solelskatten Solelkommissionens prioriterade fråga under 2016 och arbetet med att få till en lösning som är långsiktig och lever upp till EU:s statsstödsregler fortsatte in i 2017. Regeringens proposition under våren 2017 blev en utmärkt lösning när större fastighetsägare fick en skattenedsättning till 0,5 öre/kWh för all solel, så länge som varje anläggning är max 255 kW. En skattenedsättning som är utformad på samma sätt som för den tillverkande industrin och

serverhallar infördes för fastighetsägare med solel. Nu kan alla fastighetsägare bygga så mycket solel man vill! Att ha samma modell för skattenedsättning som den tillverkande industrin i Sverige skapar extremt bra långsiktighet, vilket är lika viktigt när man bygger soleanläggningar som en pappersmaskin inom industrin. Därför var det extra betydelsefullt att Finansdepartementets ursprungliga krav på att skattenedsättningen skulle ses över vart femte år togs bort innan lagen beslutades i Riksdagen.

I kölvattnet av detta beslut kom en rad andra förenklingar, både för företag och privatpersoner som väljer att investera i egenproducerad el. Fortfarande finns det regelverksfrågor som behöver ses över och justeras. Det är också därför som Solelkommissionen fortsätter att driva på för att förutsättningarna för solel ska förbättras.

VÅRA AKTIVITETER 2017

Nätverket har under 2017 bestått av Magnus Ulaner och André Johansson från HSB, Stefan Sundelius och Jonna Holmgren från Telge Energi, Anna Denell och Ulf Näslund från Vasakronan, Per Löfgren och Kjell-Åke Henriksson från JM samt Johan Öhnell och Maria Pohjonen från Solkompaniet.

Under året har följande frågor varit i fokus:

- Rätten att flytta egenproducerad el mellan sina förbrukningspunkter utan att det utlöser energiskatt
- Flytta skattereduktionen till energiskatten och därmed ge den månadsvis på elräkningen
- Bredda skattereduktionen så den omfattar även andelsägd el
- Begränsa den fasta delen i elnätsavgiften till 50 %
- Stöd till fortsättning av elcertifikatsystemet
- Fasa ut investeringsstödet till 2019 - börja med villaägare och ersätt med SolROT

Solelkommissionen har under året drivit dessa frågor genom möten och kontakter med politiker, utredare och andra organisationer. Vi har tex haft ett utbyte med Fastighetsägarna för att driva frågan om rätten att flytta el och med Riksrevisionen för att ge input till deras arbete om hur stödet till solel har fungerat. Vi har även svarat på remisser, ordnat ett seminarium i Almedalen och skrivit debattartiklar. Regelverksfrågor har löpande kommenterats på twitter av @JohanOhnell och lagts ut på solelkommissionen.se

DEBATTARTIKLAR

Januari i SVT Opion: "Alla, oavsett boendeform, borde få producera egen solel"

<https://www.svt.se/opinion/alla-oavsett-boendeform-borde-fa-producera-egen-solel>

Januari i tidningen Effekt: "Underlätta för alla som bor i flerbostadshus"

<http://effektmagasin.se/regeringen-maste-underlatta-for-alla-som-bor-i-flerbostadshus-att-skaffa-solceller/>

Mars i Göteborgsposten: "Byråkrati stoppar solel på en halv miljon villatak"

<http://www.gp.se/nyheter/debatt/byr%C3%A5krati-stoppar-solel-p%C3%A5-en-halv-miljon-villatak-1.4181651>

Maj i Dagens Industri: "Öppna elnäten för att flytta solel" <https://www.di.se/opinion/debatt-oppna-elnaten-for-att-flytta-solel/> Replik till Villägarna: "Alla tjänar på kundägd sol-el"

<https://www.di.se/opinion/replik-alla-tjanar-pa-kundagd-sol-el/>

December i Ny Teknik: "Vi måste få dela på de soligaste taken" <https://www.nyteknik.se/opinion/vi-maste-fa-dela-pa-de-soligaste-taken-6887094/>

VÄLBESÖKT ALMEDALSSEMINARIUM MED POSITIVA BESKED FRÅN POLITIKEN

Solelexperter på rad. Seminariet "Solelskatten försvinner – boomar solelen nu?" lockade storpublik. Panelen som diskuterade frågan var moderator Anna Denell, hållbarhetschef Vasakronan, riksdagsledamöterna Isak From (S) och Rickard Nordin (C), HSB:s miljöchef Magnus Ulaner, Akademiska Hus energistrateg Johan Tjernström, JM:s hållbarhetschef Per Löfgren och Solelkommissionens Johan Öhnell.

Solelkommissionen anordnade ett seminarium i Visby mitt under Almedalsveckan och lockade åter igen storpublik. Solelfrågor intresserar och engagerar! Bara dagar innan hade solelskatten avskaffats. Seminariet hade passande nog rubriken *Solelskatten försvinner – boomar solelen nu?*

Under ledning av Anna Denell på Vasakronan blickade panelisterna framåt och diskuterade hur marknaden för solel kommer att reagera. Båda de politiska representanterna, Isak From (S) och Rickard Nordin (C), gav också positiva signaler till att det ska bli möjligt att flytta solel så att vi kan bygga på de mest lämpade taken.

VAD HAR HÄNT I SOLELFRÅGORNA 2017

Året inleddes med ett *slopat momskrav för villaägare*. Det innebär att det nu är fritt fram för villaägare att sälja sin överskottsproduktion av solel, utan att momsregistrera sig, så länge de ligger under fribeloppet på 30 000 kronor. Det här är en utmärkt och viktig regelförändring, som gör det enklare för alla villaägare som bygger solceller.

I maj röstade riksdagen bort solelskatten för fastighetsägare som har många anläggningar. Lagändringen trädde i kraft redan den 1 juli. Det innebär att man kan ha obegränsat med solanläggningar så länge varje anläggning är på max 255 kW.

I juli tillsatte regeringen en ny utredning med Lise Nordin (MP) som ansvarig: *Utredning om hinder för småskalig elproduktion, lagring och energieffektivisering*. Utredningen gjorde under hösten en kartläggning vilka hinder som finns och ordnade en hearing i november där Solelkommissionen var med. Vi har valt att främst lyfta fram vår prioriterade fråga om *rätten att flytta el*, se gärna PM på hemsidan om våra förslag till lösningar. Utredningen kommer presentera sin kartläggning i februari 2018 och kommer sedan arbeta vidare med förslag på lösningar som presenteras hösten 2018. Solelkommissionens mål är att kundernas rätt att flytta el äntligen ska utredas ordentligt och att frågan kan nästa steg emot en lösning. Dagens inlåsning av solel gör att de soliga taken inte används optimalt.

Finansdepartementets utredning om att *bredda skattereduktion till andelsägd sol* och vindkraft flyttades i början av året till Miljö och Energidepartementet. Det innebar en omstart av utredningen som skulle varit klar i februari 2017. Efter sommaren tillsattes en utredare, Jens Lundgren, på departementet. Solelkommissionen har tagit fram förslag på en lösning enligt Rut/Rot modell och hade under hösten ett antal möten med utredaren. Vi samverkade med OX2 i att komma med förslag på lösningar kring frågan om EU:s statsstödsregler, som kom upp som ett hinder. Utredningen, som skulle varit färdig till årsskiftet, fick förlängd tid till 31 mars 2018, vilket gör att arbetet fortsätter. Utredningen har även i uppgift att ta fram en lösning på hur man *skattereduktion till villaägare kan flyttas till elräkningen*. Båda frågorna tillhör Solelkommissionens prioriterade frågor och vi är optimistiska med att de ska få en lösning och leda till en proposition. Med den förlängda tid som utredaren fått innebär det dock att ett riksdagsbeslut kan ske tidigast hösten 2018.

Regeringen berättade i oktober att man ökar *stödet till solceller* med 200 miljoner kronor redan i höst och höjer det till 915 miljoner kronor per år från och med 2018. Samtidigt höjs bidraget till 30 % för villaägare och bostadsrättsföreningar, medan det är oförändrat 30 % för företag. Stödet förlängs även med ett år till 2020.

Solelkommissionen tycker det är positivt att det nu skjuts till resurser för att få bort kön snabbt. Hittills har Sveriges blivande solelproducenter fastnat i kön till investeringsstödet då budgeten varit för liten. Nu kan alla som står i kön och som söker det närmaste året vara trygga med att få del av stödet. Vi anser dock att det blir ännu viktigare nu när stödet höjs att man *börjar planera för utfasningen*. Investeringsstödet måste tas bort stegvis annars skadar man marknaden. Vi skulle vilja se en plan från regeringen på hur man trappar ner procentnivåerna redan nästa år för företag och att man ersätter stödet till villaägarna med ett SolRot.

I oktober presenterade Boverket sitt förslag för *undantag från krav på bygglov för solenergianläggningar*. Förslaget innebär att solcellsanläggningar som monteras med takets eller fasadens lutning ska undantas från bygglovskravet, medan upplutade anläggningar (monteras ofta på platta tak) inte är undantagna. Markanläggningar och anläggningar inom områden utan detaljplan

behöver liksom tidigare inget bygglov. Vad som ska gälla för byggnadsintegrerade solceller anges först i Boverkets slutredovisning av uppdraget.

Vi i Solelkommissionen tycker att förslaget är positivt. Det kommer att göra det mycket enklare för villaägare, för där installeras solcellerna i normalfallet i samma lutning som taket. Vi har i vårt remissvar även lyft fram att soleanläggningar på platta tak som är upplutade så lite att de inte syns, ska omfattas och kan byggas utan bygglov.

Riksrevisionen, som granskat stöden till solel, lämnade i slutet av november sin rapport till Riksdagen. De är kritiska till att regeringen inte gjort konsekvensanalyser av de olika stöd som finns idag, men säger samtidigt att det är svårt att göra dessa analyser. Deras rekommendation är att stödet till solel ges långsiktiga och stabila spelregler. Något som Solelkommissionen helt ställer upp på.

Solelkommissionen invänder dock skarpt mot Riksrevisionens syn i rapporten. De menar att energiskattebefrielse och att man inte betalar moms och rörlig elnätsavgift för den el man inte längre köper ska betraktas som stöd. Vi menar att när villaägare eller större fastighetsägare energieffektiviserar eller installerar en värmepump minskar elinköpet. Det ska inte ses som ett stöd att man inte längre betalar energiskatt för den el man inte längre köper.

SOLEKOMMISSIONENS ARBETE UPPMÄRKSAMMAS

Hållbarhetsverige samlat. Solelkommissionens initiativtagare Johan Öhnell är för tredje året i rad med på listan över Sveriges hållbarhetsmaktigaste. Här på scenen tillsammans med Linda Burenius Magnusson, OX2 och Aktuell Hållbarhets Mikael Salo.

Förutom att de frågor vi driver får genomslagskraft så har Solelkommissionen arbete också uppmärksammas under året. I april listade tidningen Aktuell Hållbarhet Sveriges hållbarhetsmaktigaste. Johan Öhnell var åter igen med på listan, som nummer 19 av 101 personer.

Mer om Solelkommissionen, våra förslag och debatter finns på [Solelkommissionens hemsida](#). Och följ oss gärna på twitter @JohanOhnell.

Stockholm, januari 2018

Johan Öhnell och Maria Pohjonen